

OPETUS- JA
KULTTUURIMINISTERIÖ

KULTTUURIPERINTÖ
KULTTURARV
2030

KULTURÁRBESÁGASTALLANKOM PÁSSA IEŽAS SERVOŠA BARGOBÁDJÁI

Bures boahthin mielde suokkardallat kulturárbbi boahttevuoda!

Kulturárbi lea oassi min buohkaid eallima mánggaiguin earálágan dábiiguin. Oassin kulturárbestategiija gárvvisteami bovdet servošiid birra Suoma mielde suokkardallat kulturárbbi boahttevuoda. Kulturárbbi sagastallankompássa lea gárvvistuvvon bargama doarjjan lađastit sagastallama ja veahkehit sagastallanbohtosiid čohkkemis kulturárbbi guoskevaš bargobájiin. Ávkkástallamiin Kulturárbbi sagastallankompássa ja sáddemin vástádusaid buvttadehket árvvolaš oainnuid strategiija gárvvisteami doarjjan.

Kulturárbbi ságastallankompássa lea anus **30.9.2021** rádjái. Sáhttit ávkkástallat mearreáiggi rádjái boahrán vástádusaid oassin kulturárbestategiija gárvvisteamis.

Kulturárbi lea buohkaid ovtasteaddji, posiitivvalaš fápmu suvdilis boahttevuoda huksemis. Kulturárbi lea mánggahámat ja dievva vejolašvuodaid. Dat sáhtta leat ávnnaslaš, ávnnaskeahtes dahje digitálalaš. Strategiija mihttomearrin lea gávdnat servodaga sierra oasseguovlluid ovtastan kulturárbbi temáid ja -ollislašvuodaid. Kulturárbestategiija boađusin kulturárbbis lea stáđásmuvvan rolla servodaga, servošiid ja ovttaskas olbmuid doaimmamis: dat geavahuvvo ja dat gáhttejuvvo.

BARGOBÁDJERÁVVAGAT SERVOŠIIDDA

Geažideapmi!
Muitalehket din oassálastimis
somes #kulturárbi2030
#kulttuuriperintö2030. Juohket
govaid bargobájiin, kulturábái
laktásan materiálain,
kulturárbefáddáčoakkáhasain
jna. Mii movttiidahttit din buktit
ovdan iežadet oainnuid maiddái
din iežadet bloggain dahje
earáin kanálain

1

Smihttet gii ordne ja makkáraš joavkkuide. Bargobáji sáhttet ordnet earálágan servošat, ovdamearkka dihtii guovlluguovdasaš ja báikkálaš doaibmi, servviid lahtut, áiggeádjejoavku, jna.

2

Válljejhket áiggi ja báikki. Dollet bargobáji neahtas dahje jos dáhpáhus lea vejolaš vaikko museas, áiggeádjejoavkku báikkiin dahje soames eará inspirerejeaddji báikkis: kafeas, girjerájus, boares ráhkadusas, meahcis...

3

Bovdejhket oassálastiid čoahkkái. Sáddejhket ovdal báji lassedieđuid [kulturárbestategiijas](#). Oassálastiid sáhttá stivret oahpásmuvvat maiddái [kulturárbestategiija duogáščielggadussii](#).

4

Válljejhket mielčuovvu evttohusain ovttas ovtta dahje mánga kulturárbbi temá mas lehket beroštuvvan. Sagastallama doarjjan sáhttibehtet atnit ávkin fáddái láidejeaddji gažaldagaid.

5

Čohkkejhket din sagastallama guovddáš bohtosiid vástidemiin temáide gažaldagaid bokte. Fuomásehket, ahte din vástádusat vurkejuvvojit Webropolii temáid vuollái ja sátnemearri lea rájálaš. Bargobáji doalli gánneha oahpásmuvvat vástádusvuolážiin jo ovdal bargobáji. Bivdit vástidit **30.9.2021** rádjai suomagillii, ruoŋagillii ja engelasgillii.

Kulturárbbi ságastallankompássa vástidanskovvi:

[Suomagillii](#)

[Ruoŋagillii](#)

[Engelasgillii](#)

TEMÁT BARGOBÁJIIDE

Válljehek ovtta dahje mánga temá dahje dan vuollesaji bargobádjái. Sáhttibehtet suokkardallat čuovvovaš gažaldagaid:

GUOVLLUGUOVDASAŠ DÁSSEÁRVU JA OVTTAVEARDÁSAŠVUOHTA

Gažaldagat, mat láidejit ságastallamii:

- Mo báikkálaš ja guovlluguovdasaš kulturárbearuheami, mearkkašumi, gáhttema ja geavaheami sáhtá buoremusat ovddidit?
- Maid kulturárbbi vuorrováikkuhanvuohta didjiide oaivvilda?
- Mo sáhtá nannet kulturárbbi rolla báikkálaš, guovlluguovdasaš ja rájáid rasttildeaddji fápmun?
- Mo mángga ruovttuguovllu lahttuvuohta hábme kulturárbbi?
- Mo kulturárbbi vehkiin sáhtá nannet suvdilis eallinvuogi?

Vástidehket Webropolis čuovvovaš gažaldagaide:

1. Mii dás lea midjiide dehálaš?
2. Makkáraš dát galggašii leat olggosaidnit logi jagi geažes?
3. Maid ja gean galggašii dahkat, vai beasašeimmet dása?
4. Mii lea min iežamet rolla dás?

KULTURÁRBI OASSIN SUVDILIS BOAHTTEVUOĐAS

Gažaldagat, mat láidejit ságastallamii:

- Makkáraš boahttevuođa kulturárbbi mii háliidat leat odne luovvamin?
- Mo oaččoseimmet suvdilis ovdáneami buohkaid doaimmaid vuodđun?
- Mo vássánáiggi ádden sáhtá nannet suvdilis boahttevuođa govahallama ja luovvama?
- Mo kulturárbi sáhtá rievdadit árvvuid ja servodaga árgabeaivvi dásis?
- Mo kulturárbi sáhtá doaibmat čoavdin suvdilut eallinvuogi huksemis?
- Makkár rolla kulturárbbis lea dálkkádatheahdedili deaivideamis ja čoavdimis?

Vástidehket Webropolis čuovvovaš gažaldagaide:

1. Mii dás lea midjiide dehálaš?
2. Makkáraš dát galggašii leat olggosoaidnit logi jagi geažes?
3. Maid ja gean galggašii dahkat, vai beasašeimmet dása?
4. Mii lea min iežamet rolla dás?

KULTURÁRBBI SIRDIN, GÁHTTEN JA GEAVAHEAPMI

Gažaldagat, mat láidejit ságastallamii:

- Mo sáhttit ovddežis nannet kulturárbbi mearkkašumi áddejumi lasiheamis mannanáiggis, dán beaivvis ja boahttevuodas?
- Mo sáhtašeimmet nannet kulturárbbi rolla skuvlejumis ja bajásgeassimis?
- Mo kulturárbi sáhttá veahkehit dialogas sierra sohka buolvaid, kultuvrralaš joavkkuid ja máilmmioainnuid gaskkas?
- Mo kulturárbeservošiid rolla sáhtašii nannet kulturárbbi gáhttemis?
- Mo oažžut nuoraid nannoseappot mielde kulturárbeearuheapmái ja meroštallamii?
- Mo digitálalisašuvdna nuppástuhttá kulturárbbi ja makkáraš vejolašvuodaid dat buktá bargoneavvun?
- Mo sáhttit suvdilit nannet kulturárbbi rolla ealáhusdoaimmas ja mátkkealáhusas?
- Mo sáhttit suvdilit atnit ávkin juo lean ávnnaslaš ja ávnnaskeahtes oaiveoami bajásdoallamis, divvumis, gáhttemis ja ovddideamis?
- Mo ráhkadit kulturárbbis boahttevuoda árbbi?

Vástidehket Webropolis čuovvovaš gažaldagaide:

1. Mii dás lea midjiide dehálaš?
2. Makkáraš dát galggašii leat olggosaidnit logi jagi geažes?
3. Maid ja gean galggašii dahkat, vai beasašeimmet dása?
4. Mii lea min iežamet rolla dás?

BURESVEADJIN JA KULTUVRRALAŠ MÁNĢGALÁGÁNVUOHTA

Gažaldagat, mat láidejit ságastallamii:

- o Mo sáhttit dovddastit ja doarjut earálágan kulturábeservošiid?
- o Mii lea giela mearkkašupmi identitehtii ja kulturábái?
- o Mo oaččošeimmet mánġgaid earálágan kultuvrralaš joavkkuid oassálastit kulturárbbi earuheapmái ja aktiivvalaš gáhttemii?
- o Makkáraš rolla kulturárbbis sáhttá leat buresveadjima lasiheamis?
- o Mo kulturárbbi vehkiin sáhttit nannet searvvušlašvuoda?
- o Mo kultuvrralaš ja sosiálalaš suvdilisvuoda sáhttá nannet kulturárbbi vehkiin?

Vástidehket Webropolis čuovvovaš gažaldagaide:

1. Mii dás lea midjiide dehálaš?
2. Makkáraš dát galggašii leat olggosaidnit logi jagi geažes?
3. Maid ja gean galggašii dahkat, vai beasašeimmet dása?
4. Mii lea min iežamet rolla dás?

DUTKOJUVVON, LUOHTEHAHTTI JA SERVODAGA DÁFUS MEARKKAŠAHTTI DIEHTU

Gažaldagat, mat láidejit ságastallamii:

- o Mo dahkat vejolažžan kulturábái laktáseaddji rabas servodatdiehtaga?
- o Mo oažžut dutkojuvvon ja vásáhusa bokte čoggon vuodđodási dieđu buoremusat deaividit ja atnui?
- o Mo nannet buohkaid vejolašvuoda beassat kulturábemateriálaid gurrii?
- o Mii lea mutoorganisašuvnnaid buvttadan dieđu rolla oassin guovlluid ja surggiid ovdáneamis?
- o Mii lea mutoorganisašuvnnaid rolla luohtehahtti dieđu buvttadeaddjin sihke demokratiijai ja stáđis servodatovdáneami doarjun?
- o Mo ovddidit servodaga dáfus relevántta kulturárbedieđu hápmašuvvama?
- o Mo ovddidit sektorrájáid rasttildeaddji dutkamuša, dieđu buvttadeami ja juhkkujuvvon buriid láhttenvugiid hápmašuvvama?

Vástidehket Webropolis čuovvovaš gažaldagaide:

1. Mii dás lea midjiide dehálaš?
2. Makkáraš dát galggašii leat olggosaidnit logi jagi geažes?
3. Maid ja gean galggašii dahkat, vai beasašeimmet dása?
4. Mii lea min iežamet rolla dás?

LASSEDIEĐUT

Ovdal bargobáji lea buorre oahpásmuvvat oanehis ovdanbuktimii kulturárbe-strategiijabarggus PowerPoint čájáhusa hámis:

[Duogášdieđut kulturárbe-strategiijas ráhkkanettiin bargobádjái oahpáhus- ja kulturministeriija \(minedu.fi\).](#)

Lassin sáhttibehtet oahpásmuvvat kulturárbe-strategiija duogáščielggadussii, gos gávdnabehtet olu ávdnasiid kulturárbbis sagastallamii:

[Kulturárbbiit suvdilis boahhtevuođa čoavddan: Duogáščielggadus kulturárbe-strategiija gárvvisteami doarjjan – oahpáhus ja kulturministeriija \(minedu.fi\).](#)

Kulturárbe-strategiija neahttasiiddut:

[Kulturárbe-strategiija – oahpáhus- ja kulturministeriija \(minedu.fi\).](#)

Kulturárbe-strategiija fidnoruvttos:

[Kulturárbe-strategiija fidnoruvttos - oahpáhus ja kulturministeriija \(minedu.fi\).](#)

OKTAVUOĐADIEĐUT

Kulturáššiidráđdeolmmoš Mirva Mattila
mirva.mattila@minedu.fi 0295 330 269

Áššedovdi Riikka Mäkinen
riikka.makinen@minedu.fi 0295 330 040

Allaskuvlahárjehalli Iina Pajuvuo
iina.pajuvuo@minedu.fi 0295 330 447

OPETUS- JA
KULTTUURIMINISTERIÖ

KULTTUURIPERINTÖ
KULTTURARV
2030

